

Jiří Bohdálék

Na okraj pátého ročníku symposia Velký formát Valtice 1996

Symposia, jak malířská, tak i sochařská se v průběhu šedesátých let v mnoha zemích světa stala samozřejmou aktivitou odstartovanou v rakouském městě San Margareten v roce 1959.

Československo, díky své vzrušené kulturní atmosféře 60. let, přijalo rovněž tento potřebný fenomén. Když pak po roce 1969 museli organizátoři rezignovat na veškeré své snahy udržet při životě cokoliv z těchto užitečných akcí (Hořice, Ružbachy, Bilance atd.), museli na jejich obnovu čekat plných jedenadvacet let.

Chci vyčlenit některé otázky samotné koncepce symposií a její kontinuity v souvislostech s plody, které přináší. Základní problém se vynoří ze skutečnosti, že se tu nerozhoduje pro artefakt, ale pro autora v rozmezí jeho tvůrčího programu a invence. Dílo pak vzniká během času určeného k samotnému sympoziu. Rostou jednotlivá díla autorů, pracujících po vymezenou dobu v přechodném sympozijním společenství. Společenství ryze pracovním. Rostou tak skutečně? Mají tak růst. Proč? Co má člověk z umění? Umění bylo odjakživa spojeno se vším, co člověk k uplatnění svého lidského poslání na tomto světě podnikal. Vždycky a stále, ve všech dobách, ve všech zemích, za nejrůznějších podmínek života. Umění nese v sobě veliké dary radosti a síly, je natolik výrazem člověka, že opravdu hluboce obsahuje a dořešuje náš život.

Časová hranice jednoho sympozijního běhu podmiňuje rychlost vyprodukování díla. Zcela logické je pak střetnutí této podmínky s typem autora. Ten má v podstatě dvě základní východiska pro volbu možností tvůrčího přístupu. Přichází buď s přípravou kresebnou, nebo spoléhá na génia loci. V obou případech může dojít ke střetům, z nichž je důležitá možná časová tíseň.

Polohová šíře, jak dokazují výsledky symposií valtického Velkého formátu, vydávající již dnes na pozoruhodnou galerii vytvořenou řadou autorů, patří ke kladným zkušenostem, naopak kvalitativní rozdíly - to jsou rizika výběru autorů.

Pátého ročníku mezinárodního symposia Velký formát - Valtice 96 se zúčastnilo celkem devět autorů :

Rakušan Rafael Walenta v rytmicky stavěných pracích, barevně kulturních, působících vnějším klidem formát zvládl, byv jednoznačně poučen u velkých abstraktních malířů 40. a 50. let.

Slovák Marek Ormandík - je to trochu škleb jako reakce na dobu - absurditu, kterou žijeme a ze které se těžko uniká. Toto pravdě nastavené zrcadlo malbou pocitu osobní odpovědnosti.

Eduard Ovčáček - jeho kořeny musíme hledat s jistou dávkou tolerance v lettrismu. Autor vládne stejně dobře slovesné oblasti jako oblasti výtvarné, to je jasné od 60. let. Z té doby rád beru do ruky cyklus „Kruhy“. Jeho artefakty jsou tvořeny naléhavými, ale uváženě jemnými formami tak, že se staly součástí myšli nás všech a trvale obohatily a obohacují naši kulturu.

Zdeněk Hůla - prolínání v malém i velkém. Něco, co naznačuje rastry a jejich několikeré vnímání. Myslím si, že Hůla pracuje stále velmi solidně na rozvíjení a zjemňování své koncepce, a to je velký příslib do budoucna, který je již částečně splněn.

Pavel Mühlbauer - náhoda, která byla a je hybnou silou mnoha sfér moderního výtvarného umění, je také pro tohoto autora fenoménem, který mu dovoluje

v nejrůznějších modifikacích vytvářet díla, která mají básnickou a zároveň robustní působnost vysokou výtvarnou kvalitou.

Vladimír Franz - to, co dává jeho umění osobitý punc, je právě vnitřní dramatickosti, která se dovede projevit i na statickém námětu až dynamickým vzruchem rukopisu, hlubokým, trochu smutným vnitřním cítěním.

Miroslav Jakubčík - s charakteristickým rukopisem, jemu vlastním koloritem zvládl naprosto suverénně dané plochy laděné v základní žluté obsažné kompozici.

Marie Molová - když jsem se díval na práci Marie Molové, uvědomil jsem si otázku vztahu od renesance používanou „obrazu v obraze“. Tato metoda byla vždy plodná. Iluzivnost této metody a její schopnost propojit různé skutečnosti do nového celku umožňující dotknout se magického významu obrazu.

Jan Pospíšil - se pro velký formát snad narodil. Zvládá jej v poloze „vodorovné vertikální“. Jeho obrazy jsou projevem radosti z malování, ale i z velké části závazným prostředkem k vyjádření obsahových vztahů. U autora je stálý rozpor intelektuálního a sensibility, rozumovost a smyslovost poznamenala jeho život i malbu.

© Jiří Bohdál, 1997